

בדרכו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

הליכות החיים – דברים מרבינו ממחיצת רשכבה"ג מרנא אבי עזרי זיע"א

נענד ונלקט ע"י המש"ב הגאון ר' שמעון ויסצ'ג מרכזי המכון לרגל יארכייט הכ"ח

אמר רבנו זצ"ל שבעת חליו האחרון של מרן הגרי"ז זצ"ל מבריסק בקש מהרב שך שיתפלל עליו במירון, והרב שך ביקש מכמה ת"ח שיסעו עמו להתפלל עליו, וגם אבא הקה"י נסע עמו ואני גם נסעתי עמהם באותה נסיעה למירון.

אמר רבנו כשאבא הקה"י היה חותם על מכתב שהיה חתום עליו מרן הרב שך לא היה מביט במה שנכתב ומיד הצטרף וחתם.

ידוע כמה אחז מרן זצ"ל מדע"ת של רבנו שאין אצלו רק עמלה של תורה, ובא' מהכינוסים לחיזוק הדת אמר שלא ידבר עד שרבנו זצ"ל יבא, ורבנו זצ"ל חרד למוצא פיו ומיד בא למרות שהיה מצטנע בפינתו.

ומרן זצ"ל הקדים בתחילת דבריו שיהיה לציבור דרך ארץ מפני רבנו זצ"ל, שהוא ת"ח ששואלים אותו בכל מקום, ובסילוקו של מרן הקה"י זיע"א ספד מרן זצוק"ל ואמר שהניח אחריו בן כמותו.

השיעורים

אמר רבנו בישיבה בלומז'ה המנהל היה הרב עוזר, הרב כץ אמר פעמיים שיעור כללי יום ב' וה', והיה אתנו הרב שך הוא אמר שיעור בחדר בצד והצליח מאד, מרן זצ"ל היה אומר הרבה מהרב מבריסק ומהגרא"ז מלצר זצ"ל ופעם אחת אמר שיעור שלם מהגרא"ז ולא הוסיף עליו כלום, ואמנם רוב השיעורים היו חידושים משלו מש"כ בספר אבי עזרי.

סיפר שפ"א שאל הג"ר יצחק ווסרמן זצ"ל שאלה על השיעור שאמר, והודה מרן ז"ל כי הוא צודק, וסגר את הגמרא, ואחר כך הלך לבחורים, וסיפר לכל אלו שלא היו שם, שר' יצחק שאלו שאלה, וכי הוא צודק, מסתמא היה לו מה לענות אלא שרצה לחנך את התלמידים כיצד להתנהג.

וסיפר רבנו, בישיבה בלומזא, אני הייתי נרדם בשיעורו של רב פלוני כי לא נתן לשאול באמצע השיעור ולכן זה לא היה מעניין, אבל בשיעורו של הרב שך זצ"ל היה התערבות של ריתחא דאורייתא וזה היה מעניין.

פ"א אמר רבנו, לפעמים יש רמ"ם שדבריהם אינן נשמעין, בישיבה בפתח תקוה בה למדתי את השיעורים של הרב שך שמענו והקשבנו כראוי, אבל בשיעורו של מגיד שיעור אחר למדתי לעצמי בכל זמן השיעור ולא הקשבתי וכמוכן באופן שלא ירגיש, המגיד השיעור ההוא לא היה נותן רשות בשום אופן לשאול שאלות בעת השיעור ויכול להיות שזה מה שגרם שלא יקשיבו לשיעוריו.

ואמר שתמיד היה הרב שך שקוע בלימוד וראינו בישיבה באמצע התפלה כמה וכמה פעמים שפתאום היה רץ לעיין בספר.

תורה יבקשו מפיו

ידוע שרבנו זצוק"ל היה מחזיק עצמו כתלמיד מובהק למרן בעל האבי עזרי זיע"א, והיה תמיד חרד למוצא פיו, ועמד לציודו לסייע בכל עזו, במערכות שניהל לכבוד שמים ולחיזוק התורה, ורבנו זצ"ל מביא בספרו שיח השדה (ח"ג עמ"ס הש"ס) הרבה דברים ששמע ממרן זצוק"ל בבחורות, והראה על מקום א' באבי עזרי הל' איסורי ביאה שמובא שם שאלה בקדשים 'מחד מבני הישיבה' בענין מתעסק ואמר זו הערה ממני, כשדברתי עמו על מסכת שבת, ועי' בזה בספר שיח השדה ח"ג מסכת כריתות (י"ט ב').

וכבר התפרסם מכתב משלוח מנות ששלח רבנו זצ"ל עם ידידו הגר"ד וינטרויב זצ"ל למרן זצוק"ל בעת לומדו אצלו בישיבה ובו שאלות לפי סדר מסכתות הש"ס, ומרן זצ"ל מאד התפעל ונהנה ממנו.

ועד פטירתו של מרן היה רבנו מתפלל בקביעות עליו בסוף שמו"ע, ואף אמר קדיש אחר פטירתו, בספר שונה הלכות מביא רבנו רק דברי המש"ב והחזו"א זולת ספר אבי עזרי שמביא חידושו בהל' חנוכה.

בגלותו

רבנו זצ"ל שמע מבנו שמרן זצ"ל בא לישיבתו ושאל מה דיבר שם, ואמר שצריך לרשום כל מה ששמע ממנו, ואמר שהגאון רבי אליעזר גורדון זצ"ל רה"י דלומז'א אמר לו בחיי החזו"א שיכתוב כל מה ששמע מהחזו"א ואם לא יתחרט. ובאמת בזמנו חשבנו שהחזו"א יחיה לעולם, אבל אחרי שנפטר באמת אני מתחרט שלא רשמתי הכל, ויש דברים שלא זכור מה אמר ואיך אמר.

פעם אחת באמצע סעודת שבת אמר רבנו זצ"ל אולי משיח כבר בא ונמצא אצל הרב שך זצ"ל, כתוב בגמ' עירובין (מ"ג ב') שבא לבי"ד הגדול שבדור.

סיפר רבנו כי מרן החזו"א כתב הערות על חידו"ת של מרן הרב שך זצ"ל בעניין שלמי שמחה והרב שך ביקש ממני שאעתיק לו זאת ואמר לי החזו"א בודאי תעתיק מגיע לו [עס קומט עם].

אמר רבנו זצ"ל שאביו הקה"י זצ"ל אמר שעליו להחזיק טובה למרן הרב שך זצ"ל שלוחם מלחמות ה' בעוז לש"ש, ולולא שעושה כן היה הדבר מוטל עלינו.

אמר שעלינו מוטל לקיים אצל מרן הרב שך מצות להקביל פני רבו, אבל הוא לא צריך לסבול, ומספיק שבאים אצלו ורואים פניו אף ללא אמירת אגוט יו"ט, כמו שמצינו בקרא דמדוע את הולכת אליו לא חדש ולא שבת דבחדש ושבת בעי למיזל אף שלא דברה עמו כלום.